

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 10-06-2021
Enhed: SPOLD
Sagsbeh.: DEPKAN
Sagsnr.: 2107563
Dok. nr.: 1777990

Folketingets Sundhedsudvalg har den 21. april 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 1157 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Geertsen (V).

Spørgsmål nr. 1157:

”Vil ministeren, med udgangspunkt i artiklen ”Forskere om kræftpatienters senfølger: Der er behov for et paradigmeskifte” fra netmediet PROPATIENTER redegøre for regeringens og myndighedernes arbejde med og perspektiver for arbejdet med senfølger på kræftområdet?

<https://propatienter.dk/sygdomme/kraeft/3566-forskere-om-kræftpatienters-senfølger-derer-behov-for-et-paradigmeskifte.html>”

Svar:

Til brug for besvarelse af spørgsmålet er der indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, der oplyser følgende:

”Om senfølger ved kræft

Sundhedsstyrelsen er bekendt med, at andelen af mennesker med kræft, som overlever en kræftsygdom, er steget og flere lever derfor med senfølger af kræftsygdommen eller fra behandlingen heraf. Mange patienter med kræft rapporterer efter et behandlingsforløb, at de er ved godt helbred og har god eller meget god livskvalitet uden kræftrelaterede symptomer. Det skønnes dog, at mindst 50 % af gruppen oplever en eller anden form for senfølge. De mest almindelige senfølger er depression, smerter og fatigue. Der er dog mange andre senfølger, som også er kendte hos et større antal patienter med kræft.

Sundhedsstyrelsens arbejde med senfølger i forbindelse med kræft

Sundhedsstyrelsen har gennem en årrække haft et øget fokus på at understøtte håndtering af senfølger, som en del af behandlingen og rehabiliteringen efter kræftsygdom. Kræftplan III (2010) fokuserede blandt andet på at forbedre og udbygge de dele af patientforløbet, der ligger før og efter udredning og behandling i sygehusregi, herunder senfølger efter kræftsygdom.

Som en del af Kræftplan III udarbejdede Sundhedsstyrelsen derfor et forløbsprogram for rehabilitering og palliation, som udkom i 2012¹². Her blev systematisk vurdering af behov ifm. en kræftsygdom introduceret. Ligesom det blev adresseret, at det er vigtigt, at der foretages behovsvurderinger for alle patienter, idet behovsvurderingen er en grundsten ift. at sikre, at patienter med kræft kan få den rehabiliterende eller palliative indsats, som de har behov for.

¹ Forløbsprogrammet er sidenhen revideret i 2018 i forbindelse med Kræftplan IV.

² [Forløbsprogram for rehabilitering og palliation - Sundhedsstyrelsen](#)

I Sundhedsstyrelsens faglige oplæg til Kræftplan IV (2016)³, blev der beskrevet et særligt behov for at udvikle rehabiliteringsindsatser rettet mod patienter med senfølger til kræftsygdom. I 2017 udgav Sundhedsstyrelsen publikationen 'Vidensopsamling på senfølger efter kræft hos voksne'⁴, hvor området blev kortlagt. Rapporten beskriver, hvilke senfølger der forekommer i betydelig omfang, alvorligheden samt behovet for indsatser i relation til disse. Formålet med publikationen var at skabe et vidensgrundlag for det videre arbejde med området, herunder revision af Sundhedsstyrelsens 'Forløbsprogram for rehabilitering og palliation i forbindelse med kræft'.

Som en del af Kræftplan IV initiativet 'Rehabilitering – Et godt liv efter kræft' blev forløbsprogram for rehabilitering og palliation i forbindelse med kræft revideret i 2018. I revisionsarbejdet blev det tydeligt, at der fortsat er et stort behov for særskilt fokus på behovsvurdering, hvorfor dette blev understreget i denne anden version af forløbsprogrammet. Behovsvurderingen bør tage udgangspunkt i patientens perspektiv og vurdering af behov i sygehusregi og omfatter patientens udfyldelse af et behovsvurderingsskema med efterfølgende dialog med sundhedsprofessionelle herom. Endvidere blev det i forløbsprogrammet understreget, at der bør tilbydes indsatser rettet mod senfølger efter kræftbehandling uanset, hvornår de opstår. Indsatserne skal iværksættes med udgangspunkt i den enkeltes behov, der følger med en kræftsygdom inkl. evt. senfølger efter en kræftbehandling.

For at understøtte regionernes implementering af forløbsprogrammet, anbefaler Sundhedsstyrelsen, at aftaler vedrørende implementering indgås i regi af sundhedsaftalerne og evt. praksisplanerne for almen praksis.

Revision af kræftpakkeforløb

Sundhedsstyrelsen har endvidere, som led i Kræftplan IV, siden 2017 arbejdet med at revidere udvalgte kræftpakkeforløb, blandt andet for at inddrage de sygdomsspecifikke rehabiliterings- og palliative indsatser, hvortil indsatsen mod senfølger hører under. Indtil videre er 11 pakkeforløb revideret, herunder pakkeforløb for brystkræft, hoved- og halskræft, kræft i bugspytkirtel, galdegange og lever, kræft i de ydre kvindelige kønsorganer, kræft i livmoderen, kræft i urinvejene, kræft i æggestokkene, livmoderhalskræft, lungekræft, modermærkekræft i huden og primær hjernekræft⁵.

Med revision af pakkeforløbene er der fokus på at samle flere dele af et kræftforløb i en forløbsbeskrivelse, og der er dermed også fokus på håndtering af senfølger⁶. Kræftpakkerne suppleres af forløbsprogrammet, og tilsammen dækker de alle dele af et forløb med kræftsygdom, fra henvisning til opfølgning efter behandling og opsporing af senfølger.

Sundhedsstyrelsens Udvalg for Kræft og Taskforce

Sundhedsstyrelsen følger kræftområdet, herunder arbejdet med senfølger til kræft, i Udvalg for kræft og i Task Force for Patientforløb på kræft- og hjerteområdet, hvor også overvågning af kræftområdet, herunder forløbstider på kræftområdet og maksimale ventetider er et fast punkt på dagsordenen.

I regi af Task Force for Patientforløb på kræft- og hjerteområdet, har Sundhedsstyrelsen fulgt implementering af Forløbsprogrammet for rehabilitering og palliation for

³ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2016/Styrket-indsats-paa-kraeftomraadet--et-fagligt-oplaeg-til-Kraeftplan-IV>

⁴ <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2017/Vidensopsamling-paa-senfoelger-efter-kraeft-hos-voksne>

⁵ <https://www.sst.dk/da/Viden/Kraeft/Kraeftpakkeforloeb/Oversigt-over-kraeftpakkeforloeb>

⁶ <https://www.sst.dk/da/Viden/Kraeft/Kraeftpakkeforloeb/Revision-af-kraeftpakkeforloeb>

kræftpatienter. Det er senest gjort på Taskforce møde i januar 2020 samt i april 2021.”

Jeg kan henholde mig til svaret.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Karen Nørgaard